

01

זכרון

לכבר
אור מנשה אביטל

אחים
לנצח

הופכים
דיכרון
למורשת

OLAMI MENTORSHIP

אור חנשה אביטל

אור - יליד אלול תשס"ג (ספטמבר 2003).
בן לאתי ואריק, אח לאלמוג ואופק.
גבה קומה, מאיר פנים.
בן 20 בנפלו - בקרב הגנה על ארצנו ועמנו.

מילים חקוקות בסלע, חרוטות על מקום מנוחתך:
אור החיים, חוף מבטחים.
מגדלור - מגדל של אור.

כשמך היית מקרין אור בכל מקום אליו הגעת, מפיץ שמחה,
מחולל אהבה.

אור, הרקדן הבלתי נלאה, אור שהפך את הכדורסל לתחביב
אהוב, מי שראה לא יכל שלא להתרשם, כאילו במכוון
תנועות שרוצות להתריס ולומה, אל תביטו ליופי החיצוני
השטחי.

הביטו למהות לאיכות!!

ללב הענק, לנתינה האין סופית, ביז רחבה ובנפש חפצה.
לרוח האיתנה, לעמידה היציבה מול האתגרים, ורבים היו
האתגרים אותם צלחת.

פנו למבט הצופה פני עתיד, מכלכל צעדיו בעקביות
ובנחישות, עד ההגעה ליעד.

רצינו להתחקות אחר צעדיך, ללמוד מעט מתכונותיך,
להדליק בנו מעט מן האור שכה חסר לנו מאז הלכת מעמנו.

ברוכים הבאים!

אנו מתחילים היום סדרת לימוד מיוחדת ומשמעותית לזכר ולעילוי נשמת יקירינו.

בסדרה נעסוק בסיפורים ובערכים, נעמיק בהם מתוך ארון הספרים היהודי וננסה להפוך את הזיכרון החי – למורשת.

בשיעור היום נדבר על משמעות הזיכרון, על הנצחה יהודית ועל הדרך בה אנו הופכים להיות טובים יותר.

לימוד מהנה ומועיל!

אבני דרך

קטעי קישור והסבר לתוכן הנלמד

נרות כיכרון

מחשבות ושאלות לדיון המאפשרות מחשבה קדימה והזמנה לשלב תובנות בחיי היומיום

בואו נדבר על זה...

כיצד נוכל
לשמר
זיכרון?

מה חשוב
לי לזכור?
מדוע?

על הזיכרון

היהודים היו העם הראשון שכתב היסטוריה – מאות שנים לפני הרודוטוס ותוקידידס, שתכופות מתוארים שלא כדין כהיסטוריונים הראשונים.

ובכל זאת, בעברית המקראית אין מילה שמשמעותה "היסטוריה" ("דברי הימים" הוא הביטוי הקרוב ביותר במובנו לכך).

במקום לדבר על היסטוריה, היא משתמשת בשורש זכ"ר (הרב יונתן זקס)

הופכים דיכרון למורשת

יש הבדל יסודי בין היסטוריה וזיכרון.
 השפה האנגלית נותנת בו סימן יפה: history פותחת ב־his (שלו),
 ואילו זיכרון, memory, מתחיל ב־me (אותי).
 גוף שלישי – לעומת גוף ראשון.
 ההיסטוריה קרתה לאחרים; הזיכרון הוא זיכרון שלי. הוא הסיפור
 שלי. זיכרון הוא עבר שהפנמתי והפכתי לחלק מזהותי.
 (הרב יונתן זקס, עם של מספרי סיפורים).

נרות כיכרון

כיצד נוכל לחוות סיפורי-עבר באופן שיהפוך
 משמעותי גם עבורנו?
 מה עלינו לעשות כדי שסיפור לא ישאר רק
 סיפור אלא יהפוך ל'קריאת כיוון' משמעותית?

לפי המעשה...

”ראוי לנו לעשות מעשים המראים בנו המעלה הגדולה שעלינו בה באותה
שעה. ומתוך המעשה והדמיון שאנחנו עושין, נקבע בנפשותינו הדבר לעולם...”

...כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבתו תמיד אחר מעשיו שהוא
עוסק בהם אם טוב ואם רע... כי מתוך הפעלות הטובות אנחנו נפעלים להיות
טובים וזוכים לחיי עד...”

(ספר החינוך, מצווה טז).

נרות כיכרון

איך אפשר
לשלב בשגרת
חיינו מעשים
טובים?

אבני דרך

חכמת היהדות מלמדת אותנו כי הדרך הטובה
ביותר לחולל שינוי ולהפוך להיות טובים יותר היא:
לפעול באופן אקטיבי.
כל מעשה טוב שאנו מצרפים לשגרת חיינו מקדם
אותנו בדרך להפוך להיות טובים יותר באמת.

רצון להוסיף שלמות

"יסוד עבודת ה' הטהורה היא מטבעת באדם החפץ (הרצון) הפנימי, להיות מיד הולך ומשתלם ולהכיר באמת שתכלית ההצלחה היא רק בהיות האדם תמיד קשור בחפץ של הוספת שלמות..."

וזאת השאיפה אין לה תכלית ולעולם לא יוכל האדם לומר בזה די. כי כל מעלה שיעלה בהשלמות האמתית תעוררהו לדעת איך לקנות עוד כמה מעלות הסמוכות לה"

(הרב קוק, עין איה)

אבני דרך

עמוק בפנים, לכל אחד ואחת מאיתנו יש רצון להוסיף 'שלמות' ולהפוך להיות טובים יותר. היהדות מלמדת אותנו כי כל אדם נקרא להקשיב לקול הפנימי שלו ולנסות להיות הגרסה הטובה ביותר של עצמו.

מְשַׁנָּה לְנִשְׁמָה

"כָּתַב בְּסֵפֶר אֶלֶף הַמָּגֵן בְּסוּפוֹ, שֶׁבְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים כָּתְבוּ, שֶׁלְמוּד מְשַׁנִּיּוֹת
עֵבוֹר נֶפֶשׁ הַמֵּת הוּא טוֹבָה גְּדוֹל לוֹ..."

וּבְסֵפֶר יוֹסֵף אִמְץ כָּתַב: לְמוּד הַתּוֹרָה מוֹעִיל שְׂבַעַתִּים מְכֹל הַתְּפִלָּה, וְעַל
יְדֵי כֵן מְכַנְיָסִים הַמֵּת לְגַן עֵדֶן."

אבני זרק

תורת ישראל מחולקת שלני חלקים, תורה שבכתב – חמשת
חומשי התורה. ו'תורה שבעל פה' – הסבר ופירוט שנמסר בעל
פה ומבטא את הקשר העמוק בין אלוקים לעם-ישראל.
המשנה היא הבסיס של התורה שבעל-פה. המילה 'משנה'
מורכבת מאותן אותיות של המילה 'נשמה'.
לימוד של משניות לאחר פטירת אדם מועילה לנשמת הנפטר
ומועילה כמובן לנשמתם של החיים הלומדים.

אותיות פורחות באור

נרות כיכרון

מהם ה'אותיות' של חיינו
שלעולם לא ניתן לשרוף?

וכן רבי חנינא בן תרדיון בשעה
ששרפו את גופו בחבילות של
זמורות הרגיש את עצמו ואת עמו
בלתי מנוצח, מפני שהוא ראה
באמת אותיות פורחות באור,
מפני שהרגיש שלו ולעמו הנצח,
ולמשנאיו רק נצחון ארעי על
גופות ישראל ולא על נשמותיהן

פרופסור שמחה בונם אורבך,
הצופה, 1954

"מְצָאוֹהוּ (הרומאים) לְרַבִּי חֲנִינָא בֶן תְּרַדְיוֹן
שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּמְקַהֵיל קְהֵלוֹת
בְּרַבִּים וְסֵפֶר תּוֹרָה מְנַח לוֹ בְּחִיקוֹ הֵבִיאוֹהוּ
וּכְרָכוּהוּ בְּסֵפֶר תּוֹרָה וְהִקְפִּיאוֹהוּ בְּחִבְלֵי
זְמוֹרוֹת וְהִצִּיתוּ בָּהֶן אֶת הָאוֹר (אש).

וְהֵבִיאוּ סְפוּגִין שֶׁל צֶמֶר וְיִשְׂרָאוֹם בְּמַיִם
וְהִנִּיחוּם עַל לְבוֹ כִּדֵי שֶׁלֹּא תִצָּא נְשָׁמָתוֹ
מִהֶרָה.

...אָמְרוּ לוֹ תְּלַמְּדוּנוּ רַבִּי מָה אַתָּה רֹאֶה
אָמַר לָהֶן גּוֹיְלִין נִשְׂרָפִין וְאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת"
(תלמוד בבלי, עבודה זרה, יח, א).

באמצע הלילה
 אני מתעורר
 הלב מלא
 אני מוזר לכולם
 וזר לעצמי
 בלי מקום בעולם
 אולי צריך להיגמר
 כדי מחר להתחיל
 במקום אחר
 הגיעה השעה
 משליך גפרור בכוונה

יומנים נשרפים
 אותיות פורחות באוויר...

אנ'לא יודע לאן
 אני ממשיך מכאן
 פשוט מוכרח ללכת
 משאיר זאב בודד
 וערפל כבד
 תמונות על הקירות
 מדליק את האש
 ומבקש
 לא להביט לאחור
 עזה כמוות אהבה
 שלהבתיה

יומנים נשרפים... (אביתר בנאי)

youtube.com/watch?v=_bvyufA3gJk

מהי הנצחה?

בהנצחה אנו מבקשים להפוך זיכרון זמני לנצח.

את סיפור חייהם של הנופלים אנו יכולים להפוך למורשת-נצח על ידי ניסיון ללמוד מדרכיהם ולהעמיק בערכים שהיו חשובים להם.

בסדרת המפגשים שלנו נקרא ונשמע סיפורים ותובנות מחיי הנופלים, נרחיב בערכים שהיו חשובים להם על פי מקורות מארון הספרים היהודי ונאפשר לזיכרון שלהם לחיות בתוכנו לנצח.

להצטרפות
ולחומרי לימוד
נוספים סרקו
והיכנסו לאתר
אחים לנפש

אחים
לנפש

© כל הזכויות שמורות ל'אחים לנפש'

OLAMI MENTORSHIP

